

การอุทธรณ์แตกต่างจากการร้องทุกข์อย่างไร

★★★ **การอุทธรณ์** มีวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา จึงเปิดโอกาสให้ผู้ถูกลงโทษทางวินัยร้องขอความยุติธรรมจากการใช้อำนาจดังกล่าว โดยมีองค์กรซึ่งเป็นกลาง คือ คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เป็นผู้วินิจฉัย ซึ่งกรณีที่อุทธรณ์ได้จำกัดว่าจะต้องเป็นกรณีของ ผู้ถูกลงโทษทางวินัย หรือกรณีที่ถูกลงโทษให้ออกจากราชการ ผู้นั้นจึงจะมีสิทธิอุทธรณ์ได้ โดยต้องอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง

★★★ **การร้องทุกข์** มีวัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคนในองค์กร ยึดหลักความยุติธรรม และความเป็นธรรมเป็นสำคัญ โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

(๑) สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวน แก้ไข หรือชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเกิดความคับข้องใจอันจะทำให้ลดปัญหาความขัดแย้งในองค์กรได้

(๒) ให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบถึงความรู้สึกที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือความคับข้องใจของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา และเปิดโอกาสให้ชี้แจงทำความเข้าใจ ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขเกี่ยวกับการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

(๓) ส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ อันนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติราชการในระยะยาว

(๔) ให้มีกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา ให้เป็นไปโดยถูกต้อง เป็นธรรม และเหมาะสม

(๕) ให้ข้าราชการมีทางระบายอารมณ์ และไม่แสดงออกในทางที่ไม่ถูกต้อง เช่น หัวหน้านักกลุ่ม/ฝ่าย ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ ก็สามารถร้องทุกข์ต่อ ผู้อำนวยการกอง/สำนัก เพื่อขอความเป็นธรรมได้ มิใช่ไม่มาปฏิบัติราชการเพราะอ้างว่าไม่มีงานให้ปฏิบัติ

กรณีที่ร้องทุกข์ได้จะต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจสามารถอุทธรณ์ได้ คือ มิใช่กรณีของการถูกลงโทษทางวินัย หรือถูกลงโทษให้ออกจากราชการ กรณีร้องทุกข์ เช่น การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การออก กฎ คำสั่ง ใดๆ ที่ไม่เป็นธรรม อาทิ คำสั่งเลื่อนเงินเดือน คำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดหรือไม่ให้ดำรงตำแหน่งใด หรือการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม และต้องร้องทุกข์ต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น

เรียบเรียงโดย
ส่วนวินัย กองการเจ้าหน้าที่